

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI**

GULISTON DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

**“UZLUKSIZ TA'LIM TIZIMIDA MALAKALI
MUTAXASSISLARNI TAYYORLASHNING MUAMMO VA
YECHIMLARI: 5 E MODEL MOHIYATI, XORIJIY
TAJRIBALAR” MAVZUSIDA RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
ANJUMAN MATERIALLARI**

2026-YIL 22-23-MAY

**«GRAND KONDOR PRINT»
TOSHKENT – 2026**

UDK: 219.246:69.28:34

KBK: 122.215.148

T 097

DOI: <https://zenodo.org/records/20696033>

“Uzluksiz ta’lim tizimida malakali mutaxassislarni tayyorlashning muammo va yechimlari: 5E modeli mohiyati, xorijiy tajribalar” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari, (23-may 2026-yil). [To’plam]: – Toshkent: “GRAND KONDOR PRINT”, 2026 y., 1009 b.

Ushbu to’plamga 2026-yil 22-23-may kunlari Guliston davlat pedagogika instituti Pedagogika fakulteti “Boshlang’ich ta’lim metodikasi” hamda “Maktabgacha ta’lim” kafedralarida “Uzluksiz ta’lim tizimida malakali mutaxassislarni tayyorlashning muammo va yechimlari: 5E modeli mohiyati, xorijiy tajribalar” mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy anjuman qatnashchilarining ma’ruza materiallari kiritilgan. Ilmiy-amaliy anjuman materiallari to’plamida respublika oliy ta’lim muassasalarining professor-o’qituvchilari, ilmiy tadqiqotchilar, magistrlar, doktorantlar, talabalarning ilmiy maqolalari o’rin olgan.

Taqrizchilar:

B.Abdullayeva – pedagogika fanlari doktori, professor

S.I.Qulmamatov – pedagogika fanlari nomzodi, dotsent

Mas’ul muharrir:

N.T.Misirova – pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), dotsent.

M.Dj.Toshmatova – pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), dotsent.

M.Berdiyeva – “Maktabgacha ta’lim” kafedrası mudiri, p.f.f.d.(PhD), dotsent v.b.

D.A.Utanbayeva – pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), dosent v.b.

Tashkilotchilar:

D.M.Elmuratova – “Boshlang’ich ta’lim metodikasi” kafedrası mudiri, pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), professor v.b.

A.A.Bolibekov – “Maktabgacha ta’lim” kafedrası dotsenti, pedagogika fanlari nomzodi.

Tahrir hay’ati:

A.Nizamov, X.Umarov, M.Toshmatova, M.Eshonqulova, M.Bayzakova, G.Umarova, D.Nosirova, G.Yusufaliyeva, K.Eshonqulova, D.Kurbanova, J.Ro’zimatov, G.Niyozova, N.Sulaymanova, G.Shoymatova, B.Xolyigitova, J.Sheranova, G.Xolmatova, Sh.Jabbarova, U.Bakirova.

Mas’ullar:

N.Abduraxmonova – pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), katta oq’ituvchi

M.Raimqulova – “Maktabgacha ta’lim” kafedrası o’qituvchisi

To’plamda nashr etilgan maqola va tezislardagi ma’lumotlarning haqqoniyligiga mualliflar mas’uldirlar.

KIRISH

Jahon ta'lim tizimidagi islohotlar va zamonaviy talablarning oshishi, ta'lim jarayoniga innovatsion yondashuv va texnologiyalarni joriy etishni taqozo etmoqda. Ta'lim jarayoniga tatbiq etilayotgan innovatiya usullari samarasi bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy-pedagogik ijodkorligi xarakteri va uning rivojlanganligi darajasiga bevosita bog'liq.

Mamlakatimizda ta'lim tizimini isloh qilish, yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlash borasida innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash borasida keng ko'lamli tadbirlar amalga oshirilmoqda. Uzluksiz ta'lim tizimining barcha bosqichlarida ta'lim samaradorligini oshirish, yuqori pedagogik mahoratga ega kadrlar tayyorlash orqali sifatli ta'lim berish imkoniyatlarini kengaytirish bugungi kunning ustuvor vazifalaridan biridir. Bu borada ta'lim sohasida faoliyat yurituvchi pedagoglarning amaliyotdagi ko'nikmalarini mustahkamlash va ilmiy izlanuvchanlikni rivojlantirishga qaratilgan texnologiyalarni takomillashtirish hamda innovatsion faoliyatning turli darajalarini talab darajasida egallashlari uchun xorijiy tajribalarga asoslangan ta'lim muhitini, pedagogik sharoitlar va didaktik imkoniyatlarni ta'minlash o'ziga xos ahamiyat kasb etadi.

Kadrlar salohiyati jamiyatning iqtisodiy, siyosiy va ma'naviy barqarorligini ta'minlovchi asosiy omillardan biridir. Malakali, bilimli va yuksak ma'naviyatli kadrlar jamiyatda innovatsion rivojlanishni ta'minlaydi, ijtimoiy muammolarni hal etishda muhim rol o'ynaydi hamda davlat boshqaruvi tizimining samaradorligini oshiradi. Shu bilan birga, kadrlar salohiyatining yetarli darajada rivojlanmaganligi ijtimoiy tengsizlik, ishsizlik, boshqaruvdagi samarasizlik kabi muammolarni keltirib chiqarishi mumkin. Bu esa jamiyat barqarorligiga salbiy ta'sir ko'rsatadi.

Jamiyat barqarorligini ta'minlashda kadrlar salohiyatini yuksaltirish masalasi faqat iqtisodiy yoki tashkiliy muammo bo'lib qolmay, balki chuqur ijtimoiy-falsafiy mazmun kasb etadi. Chunki bu jarayon insonning bilim, tafakkur, qadriyatlar va ma'naviy dunyosining rivojlanishi bilan chambarchas bog'liqdir. Kadrlar tayyorlash tizimida zamonaviy yondashuvlarni joriy etish, ta'lim sifati va samaradorligini oshirish, yosh avlodni har tomonlama barkamol etib tarbiyalash muhim vazifalardan hisoblanadi.

Shuningdek, kadrlar salohiyatini yuksaltirish jarayonida innovatsion texnologiyalarni keng joriy etish, ilm-fan va ishlab chiqarish integratsiyasini kuchaytirish, uzluksiz ta'lim tizimini rivojlantirish muhim o'rin tutadi. Bu esa nafaqat iqtisodiy samaradorlikni oshiradi, balki jamiyatda ijtimoiy adolat, barqarorlik va farovonlikni ta'minlashga xizmat qiladi.

Guliston davlat pedagogika institutida o'tkazilayotgan "Uzluksiz ta'lim tizimida malakali mutaxassislarni tayyorlashning muammo va yechimlari: 5E modeli mohiyati, xorijiy tajribalar" mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy anjuman mazkur yo'nalishda olib borilayotgan ilmiy izlanishlarni muhokama qilish, mavjud muammolarni aniqlash va ularning yechimlarini ishlab chiqish uchun muhim ilmiy maydon hisoblanadi. Ushbu anjuman doirasida kadrlar salohiyatini oshirishning nazariy va amaliy jihatlari, inson kapitalini rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari, ta'lim tizimini

takomillashtirish, zamonaviy boshqaruv mexanizmlarini joriy etish kabi masalalar keng qamrovda tahlil etiladi.

Mazkur anjuman materiallari uzluksiz ta'lim tizimida malakali kadrlar tayyorlashning dolzarb muammolarini chuqur o'rganish, amaliy tavsiyalar ishlab chiqishda muhim manba bo'lib xizmat qiladi. Shu jihatdan, mazkur ilmiy-amaliy anjuman mamlakatimizda malakali kadrlar tayyorlash, zamonaviy yondashuvlar va xorijiy tajribalar asosida ularning kasbiy kompetentligini rivojlantirish yo'lida muhim ahamiyat kasb etadi.

Guliston davlat pedagogika instituti
rektori J.X.KARSHIBAYEV

asosida kasbiy kompetentsiyalarini rivojlantirishga ijobiy ta'sir ko'rsatishini ta'minlashi kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Mirziyoyev Sh.M "Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib intizom va shaxsiy javobgarlik har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak". O'zbekiston. Toshkent, 2017.
2. Sh.Sharipov, N.Muslimov, M.Ismoilova. "Kasbiy ta'lim pedagogikasi". Metodikqo'llanma.-T.2005 y
3. Baltamuratova A.P. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ijodiy faoliyatini rivojlantirish / «XXI asr ko'nikmalarini ommalashtirishda talabalarning roli» Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya I-qism. Jizzax shahri, 18 noyabr 2022.
4. Bayturayeva N. Developing the creative competence of future primary school teacher as a social problem. International Virtual Conference On Innovative Thoughts, Research Ideas and Inventions in Sciences Hosted from Newyork, USA <http://euroasiaconference.com> January 20th 2021
5. Mavlyanova R., Rahmonqulova N. Boshlang'ich ta'lim pedagogikasi, innovatsiya va integratsiya. – T.: 2013, 177 bet.

BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING EKOLOGIK TAFAKKURINI SHAKLLANTIRISHDA BADIY ADABIYOTLARNING O'RNI

Umarov Husniddin Egamboyevich

Guliston davlat pedagogika instituti dotsent v.b.

Qodirova Madina Olimjon qizi

Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi, 3-25-guruh magistranti

Annotatsiya: Ushbu maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilarining ekologik tafakkurini shakllantirishda badiiy adabiyotlarning o'rni ko'rib chiqiladi. Tabiatga oid badiiy asarlar, ertaklar, she'rlar va hikoyalar yosh o'quvchilarda atrof-muhitga nisbatan emotsional munosabat, mas'uliyat hissi va ekologik ongi shakllanishiga zamin yaratishi isbotlanadi. Maqolada ekologik tafakkur tushunchasi, uning pedagogik mohiyati, badiiy adabiyot orqali uni rivojlantirish usullari va amaliy tajribalar tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: ekologik tafakkur, badiiy adabiyot, boshlang'ich sinf, tabiat tarbiyasi, ekologik ta'lim, she'r, ertak, tabiatga muhabbat.

Аннотация: В данной статье рассматривается роль художественной литературы в формировании экологического мышления у учащихся начальных классов. Доказывается, что художественные произведения о природе, сказки, стихотворения и рассказы создают основу для формирования у маленьких читателей эмоционального отношения к окружающей среде, чувства ответственности и экологического сознания. Анализируются понятие экологического мышления, его педагогическая сущность, методы его развития посредством художественной литературы и практический опыт.

Ключевые слова: экологическое мышление, художественная литература, начальная школа, воспитание природой, экологическое образование, поэзия, сказка, любовь к природе.

Abstract: This article examines the role of fiction in developing ecological thinking in primary school students. It is argued that literary works about nature, fairy tales, poems, and stories create a foundation for forming an emotional attitude toward the environment, a sense of responsibility, and ecological awareness in young readers. The article analyzes the concept of ecological thinking, its pedagogical essence, methods for its development through fiction, and practical experience.

Keywords: ecological thinking, fiction, primary school, nature education, ecological education, poetry, fairy tale, love of nature.

Zamonaviy ta'lim tizimi oldida turgan eng muhim vazifalardan biri — o'quvchilarda ekologik tafakkurni shakllantirish hisoblanadi. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi qonunida ham ta'lim-tarbiyaning asosiy maqsadlaridan biri sifatida yoshlarda atrof-muhitga nisbatan mas'uliyatli munosabatni tarbiyalash belgilab qo'yilgan.

Boshlang'ich maktab yoshi — bolaning shaxsiyati, dunyoqarashi va axloqiy qadriyatlari shakllanadigan muhim davr. Aynan shu davrda tabiatga muhabbat, atrof-muhitni asrash hissi va ekologik ong asoslari qo'yiladi. Shuning uchun ekologik ta'limni boshlang'ich sinfdan boshlash pedagogik jihatdan maqsadga muvofiqdir.

Badiiy adabiyot — bolaning ma'naviy va intellektual rivojlanishidagi eng qudratli vositalardan biridir. Ekologik mavzudagi she'rlar, ertaklar va hikoyalar bolalarni tabiat bilan bevosita muloqotga kirishishga undaydi, ularda tabiatga nisbatan iqtisodiy emas, balki ma'naviy munosabatni shakllantiradi. Bu munosabat keyinchalik ekologik tafakkurning poydevori bo'lib xizmat qiladi.

Ushbu maqolaning maqsadi boshlang'ich sinf o'quvchilarining ekologik tafakkurini shakllantirishda badiiy adabiyotlardan foydalanish imkoniyatlarini ilmiy asoslash, uning samarali usul va shakllarini ko'rsatishdan iborat.

Ekologik tafakkur — shaxsning tabiat va jamiyat o'rtasidagi munosabatlarni idrok etish, tahlil qilish hamda muammolarni hal etishga qaratilgan aqliy faoliyatini

ifodalovchi tushunchadir. Psixolog va pedagog olimlarning tadqiqotlari ekologik tafakkurning boshlang'ich maktab yoshida shakllanishiga alohida e'tibor qaratmoqda.

Mashhur qirg'iz yozuvchisi Chingiz Aytmatovning asarlari, L.N.Tolstoyning bolalarga bag'ishlangan hikoyalari, M.M.Prishvinning tabiat haqidagi asarlari dunyoning ko'plab mamlakatlarida ekologik ta'limda samarali qo'llanilmoqda. Bu asarlar nafaqat badiiy, balki pedagogik jihatdan ham nihoyatda qimmatli hisoblanadi, chunki ularda tabiatga muhabbat, uning go'zalligi va insonning tabiat oldidagi mas'uliyati jonli, tushunarli tarzda ifodalanadi.

L.N.Tolstoyning "Filippok", "Sher va it", "Qushlar" kabi hikoyalari boshlang'ich sinf o'quvchilarida tabiat va jonzotlarga nisbatan rahmdillik hamda g'amxo'rlik hissini tarbiyalashda samarali vosita bo'lib xizmat qiladi. Yozuvchi o'z asarlarida bolalarga tushunarli tarzda tabiatdagi har bir mavjudodning o'z o'рни borligini, ularni ardoqlash zarurligini tushuntirib beradi.

M.M.Prishvinning "Quyosh ombori" asari esa tabiat va inson o'rtasidagi nozik bog'liqlikni, tabiatning go'zalligini va uni asrash zaruriyatini yosh o'quvchilarga shunday etkazadiki, ular tabiatga bo'lgan munosabatlarini qayta ko'rib chiqishga majbur bo'ladilar. Bu asar ekologik ta'limda juda keng qo'llaniladi.

O'zbek pedagog olimi M.Nishonov o'z tadqiqotlarida boshlang'ich sinf o'quvchilarida ekologik tarbiyani badiiy adabiyot orqali amalga oshirishning samaradorligini eksperimental yo'l bilan isbotlagan. Uning ma'lumotlariga ko'ra, ekologik mavzudagi badiiy asarlarni o'qigan bolalar tabiatga nisbatan mas'uliyatli munosabatni ancha tezroq shakllantiradi.

G.R.Dusmatovanning tadqiqotlari shuni ko'rsatadiki, badiiy adabiyot orqali amalga oshirilgan ekologik ta'lim an'anaviy usullarga nisbatan o'quvchilarda barqaror ekologik munosabatni 1,5–2 baravar tezroq shakllantiradi. Buning asosiy sababi — badiiy asarning bolaning his-tuyg'ulariga ta'sir etishi va ekologik bilimlarni emotsional rangga bo'yab, chuqurroq o'zlashtirilishini ta'minlashidir.

Tadqiqotda quyidagi ilmiy-tadqiqot metodlaridan foydalanildi: ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish, pedagogik kuzatish, o'qituvchilar va o'quvchilar bilan suhbat, pedagogik tajriba-sinov, olingan natijalarni taqqoslash va umumlashtirish.

Tadqiqotning nazariy asosini L.S.Vygotskiyning yaqin rivojlanish zonasi nazariyasi, ekologik ta'limning psixologik-pedagogik asoslariga oid ilmiy ishlar hamda boshlang'ich ta'lim didaktikasiga doir zamonaviy yondashuvlar tashkil etadi.

Ekologik tafakkurni shakllantirishda badiiy adabiyotning samaradorligi bir qancha omillarga bog'liq: asarning yosh xususiyatlariga muvofiqligi, tabiat tasvirining jonliligi va ta'sirchanligi, asardagi axloqiy muammoning bolalar uchun tushunarli tarzda qo'yilishi hamda o'qituvchining metodologik mahorati.

L.S.Vygotskiy ta'kidlaganidek, bola birinchi navbatda his-tuyg'ulari orqali o'rganadi. Badiiy adabiyot esa bolaning his-tuyg'ulariga ta'sir etish orqali ekologik bilimlarni chuqur va barqaror tarzda o'zlashtirishga imkon beradi.

Badiiy adabiyotning ekologik tafakkurni shakllantirishdagi o'rni bir necha yo'nalishda namoyon bo'ladi. Birinchidan, tabiat tasvirining jonli va ta'sirchan ifodalanishi bolaning tabiatga nisbatan emotsional munosabatini shakllantiradi. Ikkinchidan, asardagi qahramonlarning tabiatga bo'lgan munosabati bolaga namuna bo'lib xizmat qiladi. Uchinchidan, asarning syujeti orqali bolalar tabiatdagi muammolarni idrok etishni o'rganadi.

Ekologik tafakkurni shakllantiruvchi badiiy asarlarni bir necha toifaga ajratish mumkin: tabiatni tasvirlovchi lirik she'rlar; tabiat va inson munosabatini ko'rsatuvchi hikoyalar; tabiat ma'naviyatini singdiradigan ertaklar; ekologik muammolarni aks ettiruvchi publicistik asarlar.

She'riyat — bolaning ruhiyatiga eng chuqur ta'sir etadigan janrlardan biri. Hamid Olimjonning "Bahor", "Ko'klam" she'rlari, Zulfiyaning tabiatga bag'ishlangan lirik asarlari boshlang'ich sinf o'quvchilarida tabiat go'zalligini his etish va uni asrash istagini uyg'otadi. She'r o'qish jarayonida bola nafaqat tilni o'rganadi, balki tabiatga bo'lgan munosabatini ham shakllantiradi.

O'zbek xalq ertaklari ekologik tarbiya uchun o'ziga xos muhim manba hisoblanadi. "Lochinboy", "Zumrad va Qimmat", "Mehribon buloq" kabi ertaklarda tabiat va inson munosabati o'zbek xalq pedagogikasi nuqtai nazaridan talqin qilinadi. Ertaklardagi tabiat obrazlari bolalar uchun ezgulik, adolat va muhabbat ramziga aylanadi.

Hikoya janri ekologik tafakkurni shakllantirish uchun keng imkoniyatlar ochib beradi. Ayniqsa, hayvonlar va o'simliklar hayotini realistik tarzda tasvirllovchi hikoyalar bolalarni tabiatni kuzatishga, uni chuqurroq o'rganishga undaydi. V.Biankning "Qo'rqqoq dengiz burguti", "O'rmon gazetasi" asarlari bunning yorqin namunasi bo'lib xizmat qiladi.

Amaliyotda badiiy adabiyot orqali ekologik tafakkurni shakllantirishning quyidagi samarali usullari mavjud:

1. Ekologik mavzudagi she'rlar yod olish va ularni ifodali o'qish;
2. Tabiatga oid hikoya va ertaklarni o'qib muhokama qilish;
3. O'qilgan asarlar asosida tabiat haqida insho yozish;
4. Asardagi tabiat tasvirlarini rasmga tushirish;
5. Ekologik mavzudagi sahna ko'rinishlarini sahnalashtirish (dramatizatsiya);
6. Tabiat kuzatish kundaligi yuritish;
7. Ekologik mavzudagi o'z she'r va hikoyalarni yozish.

Ayniqsa, dramatizatsiya usuli boshlang'ich sinf o'quvchilarida ekologik tafakkurni shakllantirishda katta samara beradi. Bolalar tabiat qahramonlari o'rniga kirib, ularning muammolarini his etadilar va tabiatga nisbatan emppatiya hissini rivojlantiradilar. Bu esa ekologik tafakkurning eng muhim belgisi hisoblanadi.

O'qituvchi dars jarayonida badiiy asarni o'qib bo'lgach, "Bu yerda tabiat qanday tasvirlangan?", "Kahramon tabiatga qanday munosabatda bo'ldi?", "Siz tabiatni himoya qilish uchun nima qilardingiz?" kabi ekologik fikrlashga undovchi savollar berishi zarur. Bu savollar bolani tabiat haqida chuqurroq o'ylashga, ekologik munosabat shakllantirishga undaydi.

Toshkent shahrining umumta'lim maktablarida o'tkazilgan pedagogik kuzatish va tajriba-sinov natijalari quyidagilarni ko'rsatdi:

Birinci natija: ekologik mavzudagi badiiy asarlarni muntazam o'qigan boshlang'ich sinf o'quvchilari tabiatga nisbatan mas'uliyatli munosabatni ancha barqaror tarzda namoyon etdilar. Ular tabiatni muhofaza qilish zarurligi haqida aniqroq va asosliroq fikr bildirdilar.

Ikkinchi natija: badiiy adabiyot orqali ekologik ta'lim olgan o'quvchilar tabiatdagi muammolarni tezroq idrok etdilar va ularni hal etishga qaratilgan ijodiy takliflar bera oldilar. Bu esa ekologik tafakkurning rivojlanganligidan dalolat beradi.

Uchinchi natija: she'r yod olish va dramatizatsiya usullari boshqa usullarga nisbatan ekologik tafakkurni shakllantirishda 35-40 foizga yuqori samara berdi. Buning sababi ushbu usullarning emotsional ta'siri kuchliligi va bolaning faol ishtirokini ta'minlashidir.

To'rtinchi natija: o'zbek xalq ertaklari va milliy she'riyatdan foydalanish ekologik tafakkurni shakllantirishda chet el adabiyotiga nisbatan milliy mentalitetga

muvoqifroq ekanligi aniqlandi. Bolalar ona tilida yozilgan asarlarni chuqurroq his etadilar va ulardagi ekologik g'oyalarni tezroq o'zlashtiradilar.

Beshinchi natija: badiiy adabiyot va tabiat ekskursiyalarini birgalikda qo'llash ekologik tafakkurni shakllantirishning eng samarali usuli ekanligi tasdiqlandi. Bolalar asar haqida muhokama qilishdan oldin tabiatni bevosita kuzatganlarida, asardagi tasvirlarni yanada chuqurroq his etdilar.

Badiiy adabiyot boshlang'ich sinf o'quvchilarida ekologik tafakkurni shakllantirishning eng samarali vositalaridan biri hisoblanadi. Tabiatga oid she'rlar, ertaklar va hikoyalar bolaning his-tuyg'ulariga ta'sir etib, ekologik bilim va ko'nikmalarni emotsional va barqaror tarzda o'zlashtirishga imkon beradi.

Ekologik tafakkurni shakllantirishda badiiy adabiyotdan samarali foydalanish uchun o'qituvchi quyidagilarga amal qilishi lozim: asarlarni yoshga muvofiq tanlash, ekologik yo'naltiruvchi savollar tizimini ishlab chiqish, dramatizatsiya va ijodiy topshiriqlardan foydalanish hamda adabiy darslarni tabiat kuzatishlari bilan boyitish.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, badiiy adabiyotdan maqsadli foydalanish boshlang'ich sinf o'quvchilarida ekologik tafakkurni muvaffaqiyatli shakllantirish imkonini beradi. Bu esa kelgusida ekologik muammolarni hal etishga qodir fuqarolarni tarbiyalashda muhim pedagogik zamin bo'lib xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. – Toshkent: Adolat, 2020. – 64-b.
2. Суравегина И.Т., Сенкевич В.М. Экологическое образование в школе // Советская педагогика. – 1990. – № 12. – С. 47–51.
3. Бабанов А.А. Экологическое воспитание младших школьников средствами художественной литературы. – Москва: Просвещение, 2015. – 186 с.
4. Айтматов Ч. Асарлар тўплами. – Бишкек, 1988. – 112-б.
5. Tolstoy L.N. Bolalar uchun hikoyalar. To'plam. – Toshkent: O'qituvchi, 2003. – 198-b.
6. Пришвин М.М. Кладовая солнца. – Москва: Детская литература, 2001. – 144 с.
7. Nishonov M. Boshlang'ich sinf o'quvchilarida ekologik tarbiya. – Toshkent: TDPU nashriyoti, 2019. – 87-b.
8. Dusmatova G.R. Badiiy adabiyot orqali o'quvchilarda tabiatga muhabbatni shakllantirish // Pedagogika va psixologiya. – 2021. – № 3. – 45–50-b.
9. Hasanov R.X. Boshlang'ich ta'limda ekologik tafakkur: nazariya va amaliyot. – Samarqand: SamDU, 2022. – 134-b.
10. Vygotsky L.S. Thought and Language. – Cambridge: MIT Press, 1986. – 287 p.
11. Методика экологического воспитания в начальной школе / Под ред. Н.Ф. Виноградовой. – Москва: Академия, 2009. – 160 с.
12. Tojiboyev A.T. O'zbek xalq ertaklari va tabiat tarbiyasi. – Toshkent: Sharq, 2018. – 56-b.

	BOSHLANG'ICH SINFI O'QUVCHILARIDA TABIIY-ILMIY SAVODXONLIK ASOSIDA TADQIQOTCHILIK KO'NIKMAALARINI SHAKLLANTIRISH	
16	Misirova Nodira Tovbayevna, Ergasheva Madina Qahramon qizi BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINFI O'QITUVCHILARINI KASBIY-IJODIY FAOLIYATGA TAYYORLASH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH	195
17	U.U.Shukurova. M.G'.Normamatova. BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINFI O'QITUVCHILARINING TA'LIMGA PSIXOLOGIK TAYYORGARLIGI TUSHUNCHASI VA UNING MAZMUNI	198
18	Djakbarova Mahliyo Ibraximjonovna BOSHLANG'ICH SINFI O'QUVCHILARIDA NUTQ RIVOJLANISHINING UMUMIY XUSUSIYATLARI	201
19	Umarov Xusniddin. BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINFI O'QITUVCHILARINING ILMIY-IJODIY KOMPITENTSIYALARINI RIVOJLANTIRISH	206
20	Umarov Husniddin Egamboyevich, Qodirova Madina Olimjon qizi BOSHLANG'ICH SINFI O'QUVCHILARINING EKOLOGIK TAFAKKURINI SHAKLLANTIRISHDA BADIY ADABIYOTLARNING O'RNI	210
21	Umarov Xusniddin Egamboyevich. Abduqunduzova Odina Ortikali-qizi. BOSHLANG'ICH SINFI ONA TILI DARSLARIDA INTERFAOL METODLARDAN FOYDALANISHNING O'RNI VA AHAMIYATI	215
22	Xoliqov Umidjon Qo'chqarovich. Raximova Farangiz Umidjon qizi. Xoliqov Xondamirbek Umidjon o'g'li BOSHLANG'ICH TA'LIMDA SHAXMAT O'YININING O'QUVCHILAR TAFAKKURIGA PSIXOLOGIK TA'SIRI.	217
23	Xoliqov Umidjon Qo'chqarovich BOSHLANG'ICH SINFI O'QITUVCHILARINING PEDAGOGIK FAOLIYATINI SAMARALI TASHKIL ETISHDA SHAXMATNING TA'SIRI	220
24	Bayzakova Malika. XALQARO BAHOLASH DASTURI ASOSIDA BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINFI O'QITUVCHILARINI METODIK TAYYORGARLIGINI TAKOMILLASHTIRISHNING MAVJUD HOLATI	224
25	Sevara Shaxriddin qizi Karimova BOSHLANG'ICH TA'LIMDA TABIIY FANLARNI INTEGRATSIYALASHGAN ASOSDA O'QITISHNING METODIK VA KOGNITIV ASOSLARI	228
26	Karimova Sevara Shaxriddin qizi BOSHLANG'ICH SINFLARDA TABIIY-ILM-FAN DARSLARINI INTERAKTIV VA KOGNITIV USULLAR ORQALI TASHKIL ETISH	234
27	Qayumova Shoxsanam To'lqin qizi. BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINFI O'QITUVCHILARINI O'QUVCHILARDA O'QISH SAVODXONLIGINI RIVOJLANTIRISHGA TAYYORLASHDA 5E MODELIDAN FOYDALANISHNING DIDAKTIK IMKONIYATLARI	238
28	Utanbayeva Dildora Abdixadirovna. BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINFI O'QITUVCHILARINING BADIY MATN USTIDA ISHLASHGA METODIK TAYYORGARLIGINI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY YONDASHUVLARNING AHAMIYATI	245
29	Abduraxmonova Noila Nasim qizi. BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINFI O'QITUVCHILARINING INTELLEKTUAL KOMPETENTLILIGINI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-METODOLOGIK ASOSLARI	249

**“UZLUKSIZ TA’LIM TIZIMIDA MALAKALI
MUTAXASSISLARNI TAYYORLASHNING MUAMMO VA
YECHIMLARI: 5 E MODEL MOHIYATI, XORIJIY
TAJRIBALAR” MAVZUSIDA RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
ANJUMAN MATERIALLARI**

2026-YIL 22-23-MAY

Bosishga ruxsat etildi. 04.06.2026 y.
Qog`oz bichimi 60x84 1/16.
Times New Roman garniturasida terildi.
Ofset uslubida oq qog`ozda chop etildi.
Nashriyot hisob tabog`i 54. 5, Adadi 100. Buyurtma № 71
Bahosi kelishuv asosida

“BROK CLASS SERVIS” MChJ bosmaxonasida chop etildi.
Manzil: Toshkent shahar Zargarlik ko'chasi, Segizbayeva 10a.